

Socialdepartementet**Datum**
2020-08-18**Diarienummer**
RS200748

Yttrande En sjukförsäkring anpassad efter individen, S2020/04508/SF, Region Halland

Region Halland har beretts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet ”En sjukförsäkring anpassad efter individen (SOU 2020:26)

Sammanfattning

Region Halland är i väsentliga delar positiv till förslagen i betänkandet men önskar att vissa begrepp och ansvarsroller förtydligas. Region Halland besvara remissen främst utifrån hälso- och sjukvårdsperspektiv men även utifrån arbetsgivarperspektiv.

Förslaget om en mer flexibel arbetstidsförläggning vid partiell sjukskrivning anser Region Halland kan öka möjligheterna för patient att tidigare återfå arbetsförmågan och till viss del förbättra förutsättningarna för att ta till sig rehabiliteringen då patientens behov i större utsträckning kan styra arbetstidsförläggningen. Region Halland anser att en större flexibilitet av förläggningen av arbetstiden vid partiell sjukskrivning skulle underlätta både för den enskilde patienten och för arbetsgivaren. Det är ofta svårt att planera verksamheten utifrån dagens regelverk då arbetstiden ska förkortas lika mycket varje dag, speciellt inom yrken som arbetar i skift. Region Halland instämmer med Arbetsgivarverket och SKR att nuvarande tillämpning försvårar planeringen av verksamheten och att det inte är optimalt för varken arbetsgivare eller patient med exempelvis endast två timmars arbete per dag.

Region Halland vill dock understryka vikten av att se till patientens behov av rehabilitering och att inga medicinska hinder finns för den flexibla arbetstidsförläggningen.

Utredningen behöver tydliggöra vem som har rehabiliteringsansvaret och blir hälso- och sjukvårdens samverkanspart i de fall där patienten är behovsanställd och ej har arbetsgivare som bär rehabiliteringsansvaret. Region Halland saknar även att utredningen inte resonerar mer kring behovsanställda som har fler än en behovsanställning. Hälso- och sjukvården skall bedöma arbetsförmågan gentemot dessa om det kan antas att patient skulle arbetat. Utredarna behöver förtydliga hur hälso- och sjukvården skall bedöma om patient har arbetsförmåga till viss del för ena behovsanställningen men ej för den andra. Det bli komplext för hälso- och sjukvården att bedöma och intyga mot helt olika behovsanställningar, där patient kan ha helt olika förutsättningar. Här behövs tydliga

riktlinjer och beslutstöd tas fram för att underlätta för hälso- och sjukvården i bedömningen.

Författningsförslag

27 kap. 46 § andra stycket

Bedömningen enligt första stycket ska även göras för en försäkrad som är behovsanställd om det kan antas att han eller hon skulle ha arbetat om han eller hon inte hade varit sjuk. Från och med den tidpunkt då den försäkrade har haft nedsatt arbetsförmåga under 90 dagar ska bedömningen av arbetsförmågan göras mot sådant förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden eller annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne.

Region Halland ställer sig positiv till förslaget och anser att det kan bli en förbättring för den enskilde patienten.

- I andra stycket 7.1.9 beskriver utredaren att arbetsförmågan skall bedömas mot behovsanställningen om ”det kan antas” att patienten skulle arbetat. Hälso- och sjukvården kommer endast kunna göra bedömning utifrån patientens utsago kring eventuell behovsanställning. Region Halland vill lyfta fram att som utredningen menar att det är Försäkringskassans ansvar att utreda om ”det kan antas” att patient skulle arbetat och när i tid det i så fall skulle skett.
- Region Halland anser att utredaren behöver tydliggöra vem som har rehabiliteringsansvaret för de behovsanställda som inte har en arbetsgivare och behöver samordning för att återinträda eller återfå arbetsförmåga. Hälso- och sjukvården behöver veta vem de ska samverka med och till vilket arbete patienten skall rehabiliteras till.

27 kap. 46 § fjärde stycket

Partiell sjukpenning får beviljas utifrån en förläggning av arbetstiden som innebär att arbetstiden inte minskas varje dag i samma omfattning om en sådan förläggning av arbetstiden inte försämrar möjligheterna till återgång i arbete.

Region Halland samtycker till förslaget då det anses främja patienters återgång till arbetet med en mer flexibel arbetstidsförläggning.

- Utredaren skriver under 12.1.7 att ”läkaren bör i läkarintyget för sjukpenning uttala sig om förläggningen av arbetstiden försämrar återgång till arbete”. Region Halland vill poängtera att det är av vikt att hälso- och sjukvården inte behöver inkomma med mer underlag för att styrka rätten till en mer flexibel förläggning av arbetstiden. Det skulle medföra ökad belastning på hälso- och sjukvården. Uppfattning från flera av Region Hallands läkare inom olika specialiteter är att sjukförsäkringens tillämpning

idag främjar sjukskrivning på heltid då läkarna upplever sig mer ifrågasatta när de sjukskriver på deltid. Läkarna upplever att de i högre grad behöver beskriva nedsättningarna varför en patient exempelvis endast kan arbeta 25 % och inte 50 %, vilket de ej anser sig behöva förtydliga i samma utsträckning vid heltidssjukskrivning.

- Betänkandet beskriver under 13.7 att kostnaderna ej bedöms påverka hälso- och sjukvården vilket Region Halland motsäger. Region Halland tillstyrker att samarbetet mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvård samt arbetsgivare är central vid sjukskrivning redan idag. Vid en mer flexibel förläggning av arbetstiden kommer samverkansmöten/avstämningsmöten behöva öka då fler patienter antas vara aktuella för flexibelt förlagd arbetstid. Region Halland är positiv till ett ökat samarbete för samplanering men anser att det kommer krävas mer resurser ifrån hälso- och sjukvården främst från läkare och rehabiliteringskoordinatorerna. I betänkandet 13.3 beskriver utredaren att Försäkringskassan kan komma att ha ökade kostnader för fler avstämningsmöten vilket ej går i linje med att hälso- och sjukvården ej kommer ha några ökade kostnader då hälso- och sjukvården är en part vid avstämningsmöten.
- Utredaren menar under 12.2 att regelverket redan idag tillåter att den som är helt sjukskriven kan arbeta ”*enstaka dagar*” utan att bedömningen av arbetsförmågan påverkas. Region Halland ställer sig frågande till denna tolkning då detta ej anses tillämpas av Försäkringskassan, men är positiva till att detta börjar tillämpas. Definitionen av ”*enstaka dagar*” behöver förtydligas och om det avser alla som har en hel sjukskrivning då det nu ger utrymme för tolkning.

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso- och sjukvårdsdirektör